

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 50 „
Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni lehet az év folytán minden hónap elején.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI HETILAP

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐSÉG: V. TIZED, Klapka-Útca 162. SZ.
TELEFON SZÁM 106.KIADÓHIVATAL: Jókai-Útca 186. SZ.
TELEFON SZÁM 81.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árlengedés adatik.
Nyilttéri közlemény soronként 30 kr.
A hirdetések díja előre fizetendő.
Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

A néppárt.

Ha végig tekintünk hazánk ezred-éves történetén, sok dicsőséges nap verőfényes sugára derül onnan reánk, de egyszermind a visszavonás, a rút pártütés és a reakciónak sötét felhője is árnyékolja be évlapjainkat.

Az Árpádok korától a legújabb időkhöz hányszor kellett megvédeni szabadságunkat, önállóságunkat a hatalom ellen, hányszor kellett küzdeni nemzeti jogainkért, a lelkiismereti szabadságért a főnemesek, a mágnások túlcsonpgásai, jogtalan erőszakoskodásai ellen.

Valahányszor a nemzet egy lépéssel halad előre s szabadelvű reformokkal tört útát magának a többi művelt népek közé, mindannyiszor a főurak voltak azok, a kik féltett kiváltságai védelmére ellenségeinkkel, vagy a vak fanatizmussal szövetkezve, a nemzet politikai és alkotmányos fejlődése elé akadályokat gördítettek.

Egy nagy lépéssel törtünk ismét előre. Magyarország államiságának legmaradandóbb biztosítékát vívtuk ki azzal, hogy a legalkotmányosabb király által szentesített egyházpolitikai reformok törvényerőre emelkedtek. Megszűnt ezzel a sokféle házassági jog, a család visszaadatot az államnak, melynek alkotó részét képezi s a különböző hitfelekezetek közötti válaszfal teljesen ledöntetvén, egységessé lett a nemzet s a nemzet minden fia egyenlően osztozik a szeretet és béke áldásaiban.

Ezt a békét, az egyházpolitikai törvények által nyújtott áldásos előnyöket, a nemzet fejlődésének emez új korszakát irigyelték meg ismét békés polgártársainktól, a nemzettől a reakció sötét lovagjai; eljöttek tehát hozzánk, hogy eszközökül megalakítsák a néppártot.

Mi is az a néppárt? Semmi egyéb, mint az izgatók és rendbontók tábora.

A néppárt név alatt pár év óta működő fractiót nem tarthatjuk politikai

pártnak, mert nem közjogi ellentét, nem alkotmányos küzdelem, hanem a vallási fanatizmus kárhóztos fegyvere az eszközük, melylyel a király szentesítette törvények, az alkotmányos állapot s a kivívott szabadelvű reformok ellen harcolnak.

A ki végig hallgatta lázító beszédeiket, látta szomorú működésüket, meggyőződhetett arról, hogy ezek az emberek nem lehetnek a nép barátai, mert a szabad szellem fejlődésének, a jogegyenlőség és szabadságnak izennek hadat. Meggondolták-e azok a jó urak, hogy midőn a vallásfelekezetek közötti gyűlölség bomlasztó ésrítit hintik el népünk között, oly szeretetlenséget támasztanak, mely az osztályharc folyamán éppen őket söpri el, a kik a népet félrevezetik.

Üres frázisaikkal, álboleselkedéseikkel támadják meg az új rendet, mely szerintük rossz. Drágának mondják az új intézményt, ócsárolják a polgári házasságot s az anyakönyvvezetőket türelmetlen zsarnokoknak mondják. Ó szent együgyűség! Hisz meggyőződhetik mindenki, hogy mily jóakarattal intézik el az anyakönyvi hivatalban a felek óhajait, mily előzékenységgel adnak útbaigazítást.

Azt mondják, hogy a házasságkötéshez szükséges keresztelő levelek sok pénzbe kerülnek.

Ugyan ugy-e? Hát kik adják ki azokat a keresztelő leveleket? Ugy-e a papok. Kiknek jövedelme az?

Bizony csak a papoké. Ha oly nagyon akarunk a népen segíteni, Krisztusi szeretettel mentsék föl őket a fizetés alul s ne kergessék el a szegény embert, ha fizetni nem tud.

Az anyakönyvi hivatalban az anyakönyvi bejegyzések, maga a házasságkötés egy fillérjébe se kerül a közönségnek.

A polgári házasság ellen azok izgatnak, a kik vagy koruk, vagy egyéb

fogadalmak miatt annak áldásaiban nem részesülhetnek.

Ugyan kinek vallásos meggyőződése sértetett meg az új rend által. Vagy talán vallástalanokká lettek az új rend barátai?

Az új törvények inkább ápolják az igaz vallásosságot, mely nem a kortesek mosdatlan nyelvén terem, hanem a szivben gyökerezik. Az állami rend és vallásosság egymást egészítik ki. Ezt a jó egyesítést akarják ők lerombolni.

Igazán sajnálatos, hogy azok, a kik a vallás magasztos igéinek terjesztésével a felebaráti szeretet és béke apostolaiul szegődtek, szép hivatásukat feledve — szeretetlenséget, vallásgyűlölködést és fanatikus türelmetlenséget hirdetnek.

Lelketlenség, hogy az Isten szent-egyházát és Krisztus szent keresztjét használják föl kortes czélokra. Mi ebben a vallásosságnak, a keresztény vallásnak lealacsonyítását látjuk. Tehát nem az új rend, hanem ők terjesztenek vallástalanságot.

Hiszük, hogy a fölvilágosodásnak, a népszabadságnak és alkotmányosságnak minden barátja, a ki Ő Felsége a király által szentesített törvényeket tiszteletben tartja, az ő klerikális és conservatív politikájukkal tisztában van.

De a társadalmi veszedelem mégis bekövetkezhet; mert a néppárti heccz-meserek üres frázisai, bűnös hazugságaik és vallási izgatásai által félrevezetett tömeg vad fanatizmusa, ki tudja hol állapodik meg? Félő, hogy a vallási fanatizmus osztályharcot s ez — mitől Isten mentse meg hazánkat és városunkat — anarchiát szül.

Még nem késő, a lavinát még meg lehet állítani, mielőtt rombolhatott volna; itt az idő, hogy minden hazafi vallás és politikai különbség nélkül fogjon kezét, hogy a vallási és társadalmi gyűlölséget hirdető eszméket megsemmisítve, hazánk és nemzetünk

szabad és egészséges fejlődése érdekében — a néppárt áldástalan működésének ellensúlyozásával — egyesítse erejét.

A szabadelvű párt mindég a józan haladás tényezője volt. Lehetetlen, hogy tette ne ebredjen, mikor a szabadelvűség ellen izgat a sötétség.

Nem szabad késnünk egy perczig se, emeljük fel az igazi szabadelvűség zászlóját s a hazaszeretet és testvériség nevében, juttassuk diadalra elveink tisztaságát!

Politikai szemle

A képviselő ház megkezdte az 1896. évi költségvetés részletes tárgyalását; azonban minden tételnél újabb és újabb általános vitát kezdenek az ellenzéki képviselő urak és mindenről beszélnek, csak a tárgyalás alatti tételnél nem. Ugy látszik az a czéljuk, hogy a költségvetéssel el-töltsek az egész telet s így a kormányt a hasznos munkában akadályozzák. Ezt bizonyítják Polónyinak az igazságügyi bizottságban elejtett azon szavai, hogy a karácsonyi szünidő alatt ne tárgyalja a bizottság a bűnvádi eljárásról szóló törvényjavaslatot, mert a költségvetési vita márcziusig mindenesetre el fog tartani s nagyon örüljenek rajta, ha márcziusban kész lesz a költségvetés.

Ha az ellenzék egy része ezt hazafiságnak tartja, lelke rajta. De mit szólnak hozzá azok a szegény hivatalnokok szanaszét az országban, a kik nyomoruságos fizetésük javítását a jövő évi költségvetés alapján várják, s a kik természetesen mindaddig, míg e költségvetés elfogadva és szentesítve nincs, egy krajczár javítást sem kapnak; és mit szólnak azok az iskolák és egyéb közérdekű és közhasznú intézmények, melyekre a kormány a tárgyalás alatti költségvetésben kér pénzt? Legjobb lesz, ha mindezek Polónyhoz és hazafias társaihoz fordulnak segítségért.

Egy hét alatt ugyanesak keveset végeztek a t. képviselő urak. Beszéltek a királyi udvartartásról, követelték ellenzéki részről, hogy Budapesten külön udvartartás legyen. A miniszterelnök kijelentette, hogy az udvartartás közjogi része már rendezve van, mert ha Ő Felsége

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

Párhuzam Katona József és Kisfaludy Sándor Bánk-bánja között.

(Folytatás.)

Kisfaludy Gertrudja nélkülözi mind e tulajdonságokat. Nincs meg benne állása fenségének tudata, mert különben nem tűrné büntetlenül Kongónak, az udvari bolondnak sértő megjegyzéseit, melyeknek „tűrhetlen, goromba, mérges” természete ellen csak panaszkodni tud. (II. felv. 3. jel.) Határozottan gyűlöli a magyart s ezt egy monológjában tétozás nélkül kifejezésre is jut-tatja: „Közelebb szívemhez gyermekek, testvérek, mint a nemzet.” (I. felv. 8. jel.) Ilyen királynétől hogyan is várhatna a nemzet jót? Nem is gondol a nemzet javával, hiszen nem állja, nem tartja méltóságán alólinak, hogy a gaz Kajánal, a vérszopó izmaelitával személyesen tárgyaljon a nemzet kifosztásáról s ő védelmében részesítse az igazságos nádor büntetése ellenében. Ottónak a nádornéhoz való vezetését egyszerűen azért nem tartja veszedelmet rejtőnek, mert felfogása szerint: „A nádornét oly tökéletesnek tartom, hogy egy neheztelő intése, fényitő szava megvesztegetett öcsémnek kárhóztos gerjedelmét leg határozottabban megrovosolhatja.” (III. felv. 7. jel.) Avval azonban nem vet számot, hogy az alkalom szűli a tolvajt s hogy az indulatainak fékezésére képtelen herceg könnyen áttörhet a tisztesség korlátain s veszedelembe döntheti a neki dobott gyenge Lórárt. Általában erkölcsi felfogása nem üti

meg a józan gondolkodás mértékét. Azért halálában is hiába hivatkozik ártatlanságára, nem hiszünk neki, mert saját szemünkkel győződhetünk meg az ellenkezőről.

Ottó herezgebe Katona több oly enyhítő vonást vegyített, melyek miatt előtűnik érdekes személylyé tud válni. Beszédeiben Izidorának iránta érzett szerelme, a leány bánkódása a csapadort hercegnék inas féle udvarolgatása miatt azt gyaníttatja velünk, hogy kellett benne lenni oly tulajdonságoknak, melyekkel a fiatal thüringiai leány szerelmét fölkelteni s lekötve tartani képes volt. Igaz, hogy e tulajdonságaiból eredő jó benyomást tönkreteszi okatlan vágyódása Bánkné után, még inkább az a mód, melylyel birtokába keríti, de legalább elejétől végig nem ellenszenves alak. Kisfaludy ezt a személyt is tönkretette azon eljárásával, hogy csak kéjvadász és kapzsi személynek festi, ki alig követte el a neki játéknak tetsző gazztetést, már újabbal tetézi bűneinek rakott szerkerét, ezer márká aranyat lopván el a kincstárból s fölül rá az ő keresésére indult Bor vitézt, a Lóra megbosszulására vállalkozó levéntét embereivel lekasabol-tatja. Ördögileg rossz az egész ember, ki megcsalja az országot, királyi nényét, az ártatlan Lórárt csupa kedvtelésből. S még sem bűnhődik ennyi gonoszságért semmivel. A jellemek kialakítása tekintetében tehát határozott fölénnyben van a szerint Katona Kisfaludy fölött, mert míg Katona drámájának személyei valódi egyének, kik természetöknek megfelelő módon cselekesznek, addig Kisfaludy alakjai dróton ránkötött bábok, melyeknek mozdulatait a költő szeszélye igazgatja.

A mi pedig a szinszerűséget, minden

drámai műnek a tűzpróbáját illet, abban megépen messze áll Kisfaludy nagy költőnk megett. A jó dráma igazi hatást nem olvasva, hanem előadva tesz. Katona Bánk-bánja a színpadon előadva még hatásosabb, mint könyvből olvasva. Irója a színpad titkainak és fogásainak ismeretével rendezte el a cselekmény részzeit, osztotta be a felvonásokat és színeket, melyek folytonos fokozódással tartják lekötve az érdeklődést. A személyek csak annyit beszélnek a meny-nyire a drámai cselekmény megértése tekintetéből szükség van s oda nem tartozó dolgok fejtegetésétől gondosan tartózkodnak. Az egyes felvonások cselekményét úgy rendezte el a költő, hogy a színhely ne változzék, mert a függőny folytonos leeresztése a színpad átalakításának szükségé miatt a közönséget unalomba ejti. Ezért egy egy felvonás, egy színhelyen történik.

Kisfaludy Sándor drámájának beosztása szinszerűség szempontjából is erős kifogás alá esik. Nincs egyetlen egy felvonása sem, melynek színhelye kétszer, háromszor ne változnék. Előadhatása tehát valódi kép-telenség.

De eltekintve e jogos kifogástól, más körülmények is utjában állanak színe hozhatóságának. Annyi benne a fölösleges beszéd a csak korrajzi értékkel bíró fölvilágosítás, hogy annak hallása annyiszor és annyi személytől, kisorvasztja a színen történők iránt való érdeklődést a lelkekből. Igaz, hogy e rajzköz hűség tekintetében megállják a legszigorúbb kritikát is, mert szerzőjük mindene körül tekintő gondnal a legapróbb részletekig vitt hű képét akarta adni a kornak s a legnevesebb történetírők mű-veiből szedegette össze az adatokat, hogy

az minél sikerültebb legyen. Bonfinius, Palma és Virág Benedek szolgálták forrásokul, melyekből a korrajz képeinek megfestéséhez a színeket kölcsön vette. S mint korrajz figyelemre is méltó mű, de mint dráma ép ez oknál fogva élvezhetetlen. A nádortól kezdve a banokon és egyszerű nemes urakon és asszonyokon át a mesteremberekig és pörökig mindenki sötét színekkel festi saját osztályának sorsát, melynek eredménye mind abban a közmegegyezéssel alkotott ítéletben tömörül össze, min-dennek oka a királyné.

Ellenben Katona művében a korrajzi részletek igen szűk korlátok közé vannak szorítva s mégis többet mondanak, mint Kisfaludy egyéneinek lapokra terjedő panasza. Emlékezzünk Petur erőteljes, szenvedélyes nyelvvel festett képére a főurak mellőztetésök miatt támadt elkacsredésének, gondoljunk vissza Tiborc szívszaggató panaszaire melyekben az alsó és legjobban szorongatott néposztály jalkiáltása tör felénk s akkor fogalmunk lesz arról az utólréhetetlen művészetről, melylyel Katona darabját korrajzá is meg egyetlen egyen lelki fejlődésének rajzává is tudta tenni. Kisfaludy Petur és Tiborc alakját 8—50 személylyé szaggatta szét, a mi a nagy drámai tömörséget, hogy nem mozdítja elő, bizonyításra nem szorul.

A színpadon való előadhatás, szempont-jából meg egy lényeges s a felett műizlés hiányára való tévedésre mutatok rá. Ez azon mód, melyen a nádorné ellen intézett merényletet a közönség tudomására hozza. Katona nemes izléssel, kiváló műérzékkel úgy rendezte be a cselekményt, hogy Ottó

tisztán Magyarországot érdeklő közjogi ténykedést végez, akkor csak magyar méltóságok környezik, arról pedig legközelebb fog intézkedés történni, hogy Budapesten a királyi udvartartás állandó képviselővel bírjon. De az ellenzéknek ez nem elég. Pedig minthogy a külügyek közösügyet képeznek, s így a külföldi hatalmasságok csak egy-egy követet küldnek az Osztrák-Magyar monarchiába, a kik mind Bécsben laknak: okvetlenül szükséges magyar szempontból, hogy a Felsőháznak magyar királyi méltósága az ő udvartartásában is mindig kifejezésre jusson Bécsben is.

November 29-én Bartók Lajos azt indítványozta, hogy a hivatalos lap az összes képviselők összes beszédeit teljes szövegben hozza. Nem vagy te boldog ország, óh magyar hazám, mikor már nincs egyéb hiányosság boldogságnak, csak épen ez?! Ugyanakkor Polónyi meg az általános választói jogról és a titkos szavazás behozataláról adott be határozati javaslatot. Amazt persze drága fegyverbarátjai sem fogadták el, a ház pedig mind a három indítványt elvetette.

Tárgyalat még a képviselőház kérvényeket is és kapott interpellációkra feleleteket; különben pedig a szalma-eséplés folyik tovább. A nov. 29-iki ülésben Andrácsky ismételve avval gyanúsította Perzel Dezső belügyminisztert, hogy a tényeket letagadja; ezt az eljárást aztán Perzel szemtelenné nevezte. A t. háztól azonnal boesánatot kért a kifejezés használatáért, Andrácskyval pedig párbajt vívott.

Hogy az ellenzéknek vádjai a választók lajstromának meghamisítására és törvénytelen összeállítására vonatkozólag mennyire alaposak, kitészik abból, hogy a nyitrai megyei választási lajstrom ellen 194 felfolyamodást intézett el eddig a Kuria és csak 3-mat talált igazoltnak, ellenben 191-et mint alaptalant elutasított.

A pénzügyminiszter egy millió egy koronás veretése iránt adott be törvényjavaslatot; ezek az egy-koronások a milieniumra készülnek, egyik lapjukon a Felsőháznak mellképe, a másikon pedig Arpád vezér lovas alakja lesz a magyarok bejövételét jelző csoportozattal.

A függetlenségi párt két árnyalata már egy hét óta békül, hozzá a szép és egyhangú határozatokat, de egyúttal újabb és újabb toldalek-határozatokat találnak ki, hogy a kibékülés ne történhessék meg olyan hirtelen. A szabadelvű rész (Justh-Kossuth-Eötvös) nem bizik a Polónyi-Ugronék szabadelvűségében, ezek meg amazokat kormánypartisággal gyanúsítják; éppen, mint a tulságosan szerető testvérek. Papiroson majd csak meg lesz talán az egyesülés, hanem azért a víz nem válik borrá.

Taaffe gróf, a ki hivataloskodását az ötvenes években Kassán kezdte, s a ki 15 éven át volt Ausztriának miniszterelnöke november 29-én meghalt.

y-y

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A Katona József kör adventi felolvasásainak sorozatát** f. hó 4-én kezdte meg a reform. főgymnasium tornaesernökében. A felolvasás és az utána következő szavaltat keretét az úribanda bravúrós játéka képezte. Csak sokszoros ismétlésbe boesátkoznak, ha bírálni akarnak az úribanda precíz, szívhez szóló játékát. Legjobb bírálat volt a közönség zajos tetszésnyilvánítása, mely előadásukat kísérte. Habina János főreáliskolai tanár úr olvasott fel azután a dohányszásról. Habina úr dolgozata úgy tudományos fejtegetéseiben, mint a dohányszás és dohányszókat jellemző mulattató ismertetése mindvégig feszült figyelemben tartotta a nagy intelligens közönséget, mely azt a kívánságát fejezte ki, hogy bár sokszor élvezhetné felolvasó, tanulmányos értekezéseit. Érdekes számát képezte az ünnepély programjának Zombory Ida kisasszony szavata. Györi Eleknek a „Második asszony” című költeményét adta elő, közvetlenséggel, bájjal és művészi rutinnal. Hangja szép, esengő s egyaránt alkalmas úgy az erősebb szenvedélyek, mint a lyrái szelidebb érzelmek legfinomabb interpretálására is. Innen van, hogy szavata közönségünket valósággal magával ragadta.

— **A korcsolyázó egyesület** f. évi decz. 15-én, azaz vasárnap délután 4 órakor a takarékpénztár-egyesület igazgatósági helyiségében alakuló közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak. Tárgyak: 1. Elnök, alelnök, választmány és tisztikar választása. 2. Az évi költségelőirányzat megállapítása. 3. Az 1895-96. korcsolyázási évben esedékes 10 db építési kölcsönkötvény kisorsolása. 4. Indítványok.

— **Az úri banda vendégszereplése.** A kecskeméti műkedvelők zenekara (úri banda), f. évi nov. hó 30-án Felsőházán vendégszerepelt az önkéntes tűzoltó egyesület szervezési költségei fedezésére rendezett hangversenyen, a hangversenyben 4 számmal vett részt. Darabjait a „Marsch Herlich”, „Pompei utolsó napja” című nagyszabású kompozitokat, valamint a „Jókai Indulót” nagy precizitással adta elő taps vihar zúgott fel mindannyiszor, a tetszés nyilvánítás tetőpontját azonban a „Hatvágás” című hallgató magyar előadása után érte el, mikor a nagyközönség a kitűnő és bravuros előadás által elragadtatva óriási tapsviharban tört ki. Az úri banda felléptével ismét egy babérral szaporította a 16 évi működése alatt szerzett szép emlékeit.

— **A mi színházunk.** Sok oldalról vettük a panaszt, hogy színházunk mennyire nem felel meg a kor kívánalmainak. Cél-szerűtlen épületben, meglehetősen piszkos odúban kénytelen Thalia megvonulni. Igaz, hogy díszes monumentális új színházunk épül, de már mégsem járja, hogy ennek rovására a régóta oly mértékben hanyagolják el a tulajdonosok. A színház belseje piszkos, festetlen, helyi-ell-közzel az évek óta történt betapasztás dísztelenkedik. De maga a világítás is nyomorúságos. Három lámpával akarják az egész nézőtér bevilágítani. Megérdemelte volna a kecskeméti műpártoló közönség, hogy legalább a falak kimeszeltessenek s a függő lámpásokon kívül fali lámpákkal is segítsenek a hiányokon. Hát a függöny? Nem

is függöny az már, hanem évek során át elrongyolott lepedődarab, mely éppen a legváltásosabb pillanatokban tagadja meg a szolgálatot. Így esett Macbeth előadásán is, midőn először leszakadt a függöny, azután meg főnakadt, úgy nyílt színre kellett a statisztákak a színpadot az új jelenethez átalakítani.

— **Hymen.** Igazi örömeinkre szolgál, hogy Szabó Márton ügyvéd, jogászvilágunk nagytehetségű s társadalmunknak befolyásos kiváló tagja, eljegyezte Domján Ilka kisasszonyt, néhai dr. Domján István orvosudor szép és kedves leányát. Midőn szívből gratulálunk, sok örömet és boldogságot kívánunk a boldog jegyeseknek.

— **Az ezredéves országos kiállítás előmunkálatainak megtekintése és ebből kifolyólag a vidéki sajtó méltányos igényeinek megbeszélése** véget, a kereskedelmiügyi miniszter ó nagyméltósága folyó hó 8-ára meleg hangú levélben hívta meg szerkesztőségünket is Budapestre. Tekintve a kiállítási ügy hazafias s úgy gazdasági, mint kulturális fontosságát, lapunk szintén képviselte magát ezen konferencián, hogy annak idején közönségünket kellőképp tájékoztathassa.

— **Eljegyzés.** Járásbíróságunk egyik tehetséges tagja Csuppy Ferenc aljárásbíró a napokban tartotta eljegyzését Draskovics Erzsike kisasszonnyal Csongrád egyik legszebb hölggyével. Gratulálunk.

— **Kérelem.** A sok oldalról igénybevett emberiség, mely alamizsnájával a nyomor enyhítésére siet, a nyomornak egy kiáltó neméről se felelték meg. Míg hazánkban a siketnémákról, vakokról, munkaképtelen aggokról stb. lehetőleg gondoskodva van, addig a társadalom jószívűsége teljesen megfeleledkezett a gyógyíthatlan nyomorék gyermekekről. Pedig ezek az emberiség páriái, a kiket lelketlen emberek gúnyolnak, csúfolnak s bolondnak tartanak, a kiknek nyomorúságából a szivtelen szülők tőkét kovácsolnak. Hogy e szerencsétlenek életét türethetővé tegye az emberszeretet, hogy valláserkölcös nevelés és ápolásban részesüljenek. Sopron város környékén Mária Jozefa es. és kir. főhercegnő Ó Felsőháznak fővédnöksége alatt „Mária Jozefinum” név alatt gyógyíthatlan nyomorék gyermekek számára menedékház létesül, melybe az egész országból valláskülönbőség nélkül fognak a gyermekek fölvétni. Hogy ez a humánus intézmény mielőbb megkezdhesse áldásos működését, a nagyközönséghez fordul segedelemért, kérve, hogy járuljon hozzá lehetőleg mindenki a menház fenntartásához, akár egyszersmindenkorra adott alamizsnájával, vagy évenként megajánlott csekély díj, ha csak egy koronával is. A nemes cél érdekében szerkesztőségünk szíves készséggel vállalkozik az adományok közvetítésére.

— **Rávagy.** Mult számunkban közölt újdonságunk egy elatás példával bővíthetjük ki. W. kecskeméti sertés kereskedő 2 vaggon hizott sertést küldött a fővárosba s gondozásuk végett maga is fölrandult. A sertéseket a ferenczvárosi pályaudvarba küldte, ott kereste tehát, de a vasúti hivatalnokok egyáltalán nem emlékeztek, hogy Kecskemétről sertés szállítmány érkezett volna. W. várt másnapig s ismét tudakozódott a vasútnál, de a sertések akkor se érkeztek meg; a kereskedő, képzelhető, aggodalomban sürgönyözött mindenfelé, hogy pár nap óta étlen szomjan sinlő sertéseinek nyomába jusson. De mindhiába, a 2 vaggon sertés szőrén szálán elveszett. W. biztos veszteségének tudatában járkaált az állomáson s egyszerre csak egy felreestett vágányon rá bukkant éhező sertéseire. Persze a kereskedőnek nem volt igaza, mert ő „kecskeméti” sertéseket keresett, holott a koc-ik „Rávagy” jelzéssel voltak ellátva, a vasúti hivatalnok csak nem tudhatja, hogy „Kecskemét a Rávagy mellett fekszik.”

— **Tüntetés.** A néppárti gyűlésnek mintegy utójátéka volt az szomorú esemény, a mely f. hó 2-án délben a helybeli vasútállomásnál lejátszott. Lepsényi Miklós a felségértés miatt 6 havi fogságra ítélt simmár börtönéből kiszabadult lapszerkesztő utazott itt keresztül. Fogadtatására a feligatott nép nagy tömegben vonult ki az állomásra, hol a szentesített törvényeket lábbal tiporó felségértőt vénasszonyok és meggondolatlan gyerkőcök martir koszorúval öveztek. Hisz ez a morál arcul csapása, a magyar nemzet lojalis érzületének megcsúfolása, mikor a felségértőt ünneplik. Ez magában is büntetendő cselekmény.

— **Felhívás.** A „Kecskeméti korcsolyázó egyesület” f. évi október 1-től 1898. szeptember 30-ig terjedő 3 éves korcsolyázási időszakra újra alakul, melynél fogva felhívattuk az egyesület volt t. tagjai, valamint a korcsolya sport kedvelői, hogy ezen új időszakra tagul belépni szíveskedjenek. Aláírási ivenk vannak elhelyezve: Molnár Pál úr városi székházban levő gyógyszerárában és Nyirády László úr fűszerkereskedésében. A korcsolyázó egyesület december 1-én tartott alakító bizottsági gyűléséből dr. Jászy Viktor al. b. elnök, Bíró Ádám al. biz. jegyző.

— **Halálozás.** Dezső Lajos tornatanárt az a gyászos veszteség érte, hogy kis fia Lajos, f. hó 1-én elhalálozott. Igazi részvétünk kísérte a kis halottat örök otthonába.

— **Színházi műsor.** Ma, vasárnap: „A szege di paraszt” (énekek vígjáték.) Hétfőn: „A jó barátok” (francia vígjáték.) Kedden, teljes kiállítás: „Faust” (Goethe remeke.) Szerdán: „A szultán” (Torossy Katieza jutalomjátéka.) Csütörtökön: „Szókimondó asszonyok.” Pénteken: „Egy szegény ifjú története.” Szombaton: „A királyné drago nyosa” (harmadszor.) Rakodczay igazgató az egész hetet Budapesten töltötte, több újdonság megszerzése és megtekintése végett. Ezenkívül Molnár Arpád operaházi festőnél megrendelte az új díszleteket az „Ember tragédiája”-hoz.

— **Üzlet-áthelyezés.** E című mai hirdetésünket különös figyelmébe ajánljuk a t. közönségnek. Witz Gusztáv úr 18 év alatt annyira kiérdemelte a vásárló közönség bizalmát, hogy új helyiségében is teljes mértékben rászolgál a közönség pártfogására.

aljas tettét a színpadon megtörténtnek nem látjuk, arról csak beszélni hallunk. A mérny elkövetése előtt az összeesküvők közt azok lecsillapítása végett megjelent Bánkban Biberach, a cselszövő, czélzatos kijelentéséből: „csak ezen éjszakát lett volna szükség el nem lopni Bánk-ban nagyúrtól gyanítjuk, hogy valami, a nádort érdeklő dolog történt. Hogy mi, azt borzasztó való ságában tárja fel a férje előtt térdelő s megöletését kérő Melinda s mindjárt rá Bánk átká. S hitem szerint ennyi épen elég annak a megértetésére, hogy mi történhetett a két mozzanat közt.

Kisfaludyt, a romantikus irányú, ideális világnézetű író a pontnál elhagyta a művészi sugallat. Bántó nyíltsággal, vastag realizmussal a nyílt színpadon követett el az olvasva is oesmány cselekedetet. A király névén ugyanis magához kereti Lorát, a nádornét s azon kijelentéssel, „Egy betegem van, kit te talán megtudnál gyógyítani” — magára hagyta. A neki szánt szerep fölött töprengő asszonyhoz csakhamar betoppán Ottó s szerelmi felgerjedésében neki támad a védtelen s meneküléstől elzárt nőnek, a gyertyát elfújja s „Most vagy soha sem” szavaira a függöny legördül. Az érzéki tésnek ezt a merészségét, azt hiszem még a mostani a francia drámák nem épen erkölcsös hangjai és jelenetei által megromlott izlésű közönség sem engedné meg. S még evvel sem elégszik meg, hanem a negyedik felvonás első színében „összetépett ruhával széjjelbontott hajjal, vérző ábrázattal, kétségbeesett, vad tekintettel” rohan be a színpadra a meggyalázott Lóra. Ez már a rútba csap át, mert a harmadik felvonás végén keresztire feszített jó izlést

itt ismét durván arcul csapja a következmény bemutatásának ezen meztelenségével. Ez a sötét folt a dráma technikájában örökre akadályozója marad a mű színrehozatalának.

Még csak azt említem meg, hogy Katona drámája erőteljes jambus-versekben van írva, Kisfaludy pedig lapos, terjedő prózában s evvel áttérek feladatomból a kérdésének megoldására, ismerte-e Kisfaludy Katona művét s ha igen, gyakorolt-e reája hatást?

Azt tudjuk, hogy Katona Bánk bánja az erdélyi főuraktól 1814-ben hirdetett drámai pályázatára készült, de figyelmet nem kelteve utraivaló átdolgozás után 1821-ben jelent meg nyomtatásban. Kisfaludy már régebben, nevezetesen 1808-ban foglalkozott Bánk bán történetének dramatizálásával, mint azt Baesányi Jánoshoz írt levelének ezen szavai bizonyítják: „Nékem a minap, a magyar színjátszó társaságunk szükségét látván a teatromi darabokban, kedvem duzzant, egy eredeti hazai szomorú játékot (Bánkó Nádorispányt) írni.” Ugy látszik azonban, hogy az ellenséges sajtóviszonyok miatt e tervről csakhamar lemondott, attól való féltében, hogy tragédiájának már tárgya is megbontánkozást okozhat, a cenzorban és közönségben egyaránt. Kazinczyt ugyanez évben ugyanily szándékáról értesíti, csak azt nem tudja, rimes versekben, jambusokban vagy prózában írja-e? 1817-ben gr. Dessewffy Józsefhez intézett levelében azt a véleményét fejezte ki, hogy a magyarnak lelkesítésére leghasznosabbak volnának a magyar történelmi drámák. Kiszakasztott képei azon időknek,

midőn a nemzet a dicsőségnek főbb pontjain ragyogott és azon időknek, midőn a nemzet végső inségben nyomorgott. Ez utóbbi czélzást minden esetre Kún László és Bánk-ban tárgyra kell vonatkoztatni. A dráma 1821-ben már készen van, mert Gaál Györgyhez Bécsbe küldött levele szerint szeretné Bécsben kinyomtatni. A kinyomtatás azonban úgy látszik nem sikerült, mert 1833-ban Döbrentey Gáborhoz mint az akadémia titkárához írt levelében az ő eredeti munkáinak felsorolását magában foglaló sorozat darabjai között nem említi. Lehet, hogy ekkor már ismerte Katona József tragédiáját s annak hatása alatt átalakítás alá vette saját darabját. Legalább az látszik ki a czimbéli változtatásból, mely eredetileg II. András magyar király nevet viselt s így kizárólag korrajznak készült. Végrendeletének 1834-ből fennmaradt töredéke azonban már Bánk-tragédiáról, mint kézírati műről rendelkezik s így kétségtelen, hogy Katona hatására a korrajzt átalakította az egyéni szenvedélyt vissza sugárzó művé.

Egyébként, hogy Katona mesterművét olvasta, azt azon körülményen kívül, hogy az ő darabjával közös című dráma ismerete iránt érdeklődést érzett az is eléggé bizonyítja, hogy az eredeti tervrajz szerint a csábító herceget Ekbertnek nevezi, míg a kéziratban ránk maradt két dráma hősnének Ottó a neve. E névköcsönzés egyenesen Katona befolyására vezethető vissza. Azonban az egész dráma anyagára még sem tudott a jeles mű akkora hatást gyakorolni, hogy gyökerében megváltoztatta volna, az ő tervezete alapján korrajznak készült darabot E mellett érezhette Katona drámájával

szemben az övének gyarlóságait is, azért mulasztotta el kinyomtatását s így az csak összes műveinek Angyal Dávid szerkesztése mellett 1892/3-ban megjelent kötetében látott először napvilágot s szaporította a Bánk esetét feldolgozó művek számát.

Czélom nem az volt, hogy Kisfaludy Sándor költői hírnevét csorbát ejtsek, mert hiszen a dalai és regéi által megszerzett babérokat homlokáról letépní úgy sem lehet, csupán azt akartam kimutatni, hogy ő mint drámairó s különösen mint Bánk-ban történetének feldolgozója nem versenyezhet legjobbnak ítélt Katonatragediánk értékével. Nincs tehát semmi okunk Katona drámairó jelességének feltésére, azt homálybo britani nem fogja senki és semmi, sőt talán jobb, ha minél több, hasonló tárgyat felölölő költői művet állítunk Katona tragédiája mellé, mert azoknak törpésége mellett annak nagyszerűsége kirívóbb fényben ragyog. Mert a mit Katona shakespearai lélekkel, igaz magyar faj és hazaszeretettel, széles körű tanulmánnal megírt, annak érdekén csorbát nem ejt sem az idő járása kelése, sem új. Bánk-bánról szolló drámai művek felfedezése. Igaz marad a költőnek a jövő kódébe vetett pillantással írt állítása.

Fogyó idővel híre csak növekszik,
S lángszellemnél késő kor melegsik.
Csillag lebuli, gyöngy elvegyül a földdel,
De Katonának mirtus ága zöldel.
(Sántha Károly.)
Kovács Antal.

— **Halálozás.** Összinté résztvetteltük és közöljük a következő gyászjelentést: Szücs János, gyermekei: Ferencz és Judith, unokái: ifj. Szücs Ferencz és Galovits Katinka, valamint a testvérek és ezek gyermekei fájdalmas szívvel jelentik a felejthetetlen jó hitves, édes anya, nagyanya, testvér és nagynénének: Szücs Jánosné Sárközy Juliánna asszonynak f. hó 6-án éjjeli 11 óra után, életének 71. évében sok szenvedés után történt csendes elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 8-án d. u. 3 órakor fognak a reform. egyház szervertársa szerint a felső temetőben örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1895. évi december hó 7-én. Béke lengjen porai felett!

— **Meghívó.** Az összes kereskedőket, valamint az érdeklődőket a kecskeméti kereskedelmi kaszinó új helyiségének gyűlés termében f. hó 8-án délután 1/2 3 órakor az új évi üdvözlések megváltása tárgyában tartandó értekezletre ez uton is tiszteletteljesen meghívják a kezdeményezők.

— **Értesítés.** A Kecskeméti koresolyázó-egylet által, a fegyveres erőhöz tartozó tisztek, tisztai ranggal bíró katonai hivatalnokok, tiszthelyettesek, hadapródok, önkényesek és tiszt által ajánlott örmesterek, joghallgatók, valamint a tanuló-ifjúság részére, a f. 1895—96-ik koresolyázási évre idényjegyek fognak kiadni, melyek az egyleti pavillon és jégpálya használatára, az egész idény alatt, a tagokkal egyenlő feltételek mellett jogosítanak. Ily idényjegyek válthatók Nyírady László egyleti pénztáros úrnál (itezés-piaczon levő vegyeskereskedésében) a következő árkak szerint: 1. Magányjegy 3 frt. 2. Családjegy, az ily jegyet váltó család fő személyére szintén 3 frt, de azon fölül minden egyes hozzátartozó után 1 frt pótdíj jár. Hozzá tartozók: a feleség, gyermekek, mindazon rokonok és más egyének (p. o. nevelők, nevelők), kik az idényjegyet váltó családfővel közös háztartásban élnek. Idényjegy tanulóknak: 1. Főtanodai hallgatóknak 2 frt. 2. VII—VIII. osztálybelieknek 1 frt 50 kr. 3. I—VI. osztálybelieknek és más alsóbb iskolába járóknak 1 frt. Az egyleti helyiség és jégpálya az idény beálltával, beléptidij mellett, a látogató közönségnek szintén nyitva állandó. Beléptijegyek a helyszínen válthatók. Ezek ára: koresolyázó felnőtteknek 30 kr; koresolyázó gyermekeknek 15 kr; nézőknek 20 kr; gyermekjegy 10 kr. Koresolyázó tanulóknak 20 kr. Az egyletnél koresolya kapható 20 kr-ért egyszeri használatra. Az idény hivatalosan ma, vasárnap nyitattik meg; a jégpálya nyitva tartását az egylet lobogója jelzi (kék fehér, szárnyas koresolyával), mely a városban Adler Imre, Katona Dezső és Rész János urak vasárú üzlete előtt fog kitűzteni, a jégpályán pedig az egyleti pavillonra lesz felelvnva. Kelt Kecskeméten, 1895. évi december 4-ik napján. A koresolyázó egyleti választmány.

— **Egy érdekes vita eredménye.** Pár hó előtt a kaszinóban erős vita keletkezett a fölött, hogy a most végéhez közelgő századnak tulajdonképen melyik is lesz az utolsó éve és így a 20-ik század melyik év január 1-én fog kezdődni? Voltak kik e század végét 1900. decz. 31-ére állították, de sokkal többen voltak azok, kik ezt kolosszális tévedésnek tartották annyira, hogy két vitázó ezer-ezer frtot is följajánlott fogadásra, hogy e század vége 1899. december 31-én végződik. Ezt a kérdést a francia tudományos akadémia f. évi november hóban tartott gyűlésén tárgyalván, következőleg döntött: A mi időszámításunk nem a 0-ik, hanem az 1. évvel kezdődött. Az első századot tehát az 1. év január 1-je nyitotta meg és a 100-ik év december 31-ike zárta be. Ennél fogva a 19-ik század 1900. december 31-én végződik, a 20-ik pedig 1901. január 1-én kezdődik. Ha némelyek előtt még ez sem lenne döntő, akkor ajánljuk, várják be a század végét a mikor is megfognak győződhetni, hogy a keresztény világ számítása a XIX. századot 1900-ik év december 31-ikét fogja bezárnai.

— **Halálozás.** Megilletődéssel vettük a szomorú hírt, hogy Gyeness Pál m. kir. honvéd huszár százados és nejeének Tornay Mariska úrhölgynek aranyos kis leányuk Mariska f. hó 6-án 6 éves korában elhalálozott. A bánatos szülők nagy fájdalmat enyhítse az a tudat, hogy velük együtt érezve, mindnyájan osztjuk vesztességüket. A kis angyal nyugodjék békében.

— **Szerencsétlenség.** De sok szerencsétlenség is történik a szülők gondatlan-sága folytán, de sok könnyet okoz az a lelkiismeretlenség, hogy a gyermekekre kellőleg nem ügyelnek a szülők. Özv. Buncsal Istvánné 6 éves árván maradt Anna leánya Tüskés József monostori kérészhez került nevelésbe. A gyermeknek jéztársára a 8 éves Jóska, a mindszenti ünnepek alkalmával szülői távollétében, a gazdátlanul maradt tanyában azzal mulatott, hogy apja pisztolyát a falról leakasztva azzal játszott. Egyszer csak a kislányra fogta a fegyvert s „no most meghalsz” kiáltással elsütötte. A golyó a szerencsétlen kis

árva szemébe furódott s bár behozták a városba és kellő ápolásban részesült, hosszú sínlődés után november hó 28-án elhalálozott.

— **Felhívás.** A kecskeméti ev. ref. jogakadémia hallgatóit segélyező egyesület a következő felhívást bocsátotta ki: A helybeli ev. ref. jogakadémia kebelében fennálló Segélyegyesület már három évtizeden keresztül lankadatlan szorgalommal, csüggedetlen kitartással, magasztos céljához méltó buzgósággal áll rendelkezésére, hogy humánus céljait megvalósítani alig képes. Ezt belátva, már a mult tanévben szegény sorsú, szorgalmas joghallgatók segélyezésére 1 segélykönyvtár alapítottunk rá; és ezt önerőjéből tovább fejleszteni, gyarapítani, tan-és szakművekkel ellátni szerény anyagi viszonyai között nem képes. Ezért fordulunk bizalommal s reményteljes kérelemmel azon lelkes, a humanus czélok elől soha el nem zárkózó, mindig áldozatra kész közönséghez, Kecskemét th. város közönségéhez, hogy e nagy feladatunk megvalósításában bennünket támogatni sziveskedjék. Ennél fogva alulírottak, mint a Segélyegyesület választmányai, hazafias tisztelettel felkérjük Tekintettségüket, hogy magasztos célunk elérésére, úgy a segély-alap, mint könyvtárunk növelése végett a Segélyegyesületi pártoló vagy alapító tagjai közé belépni sziveskedjék. Alapszabályaink ide vonatkozó §-ai a következők: 11. §. Alapító tagok mindazok, kik az egyesület pénztárába ötven (50) koronát egyszersmindenkorra befizetnek. 12. §. Pártoló tagok mindazok, kik az egyesület pénztárába három éven keresztül évi öt-öt (5—5) korona tagsági díjat befizetnek. Tiszteletteljes kérelmünket Tekintettségük becses figyelmébe ajánlvagyunk Kecskemét, 1895. november hó. Mely tisztelettel Burdács Rezső elnök. Kálmán Péter alelnök. Jó Gyula jegyző. Fr. Kiss László titkár, Ifj. Szeless József pénztárnok. Bánhid György ellenőr. Konkoly Tihamér könyvtárnok. Dékány Zoltán. Dobay László. Ifj. Nagy Imre. Dianovszky Vilmos. Lipóczy László. Petneházy János választmányi tagok. Láta és jóváhagyta 1895. november hó 7-én: Dr. Kovács Pál s. k. igazgató.

— **Meghívó.** Az ev. ref. jogakadémia olvasóköre f. hó 11-ikén szerdán a ref. főgymn. torna-csarnokában felolvasó ülést tart, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: 1. „A honvéd özevgye” irta Arany János, szavalja Haris Andor olv. elnök. 2. „A házasságról” csevegés, irta és felolvassa Konez Mihály IV. éves jh. 3. „A hölgyek panasza” irta Losonczy László, szavalja Jó Gyula I. éves jh. 4. * * * Kezdeté délután 1/2 5 órakor. Belépti díj személyenként 20, tanulóknak 10 krajczár.

— **November hó bűnösei.** A rendőrkapitányság bünyői osztályától nyert kimutatás szerint a f. évi november hóban a személy és vagyonbiztonság megtámadása miatt 23 esetben emeltek panaszt és pedig 1 könnyű, 1 súlyos testi sértés, 9 lopás vétsége, 1 csalás, 8 lopás büntette, 1 lopás és 1 rablás büntetettének kísérlete, 1 hatósági közeg elleni erőszak büntette miatt. A tettesek 18 esetben kipuhatoltattak, 5 esetben feltalálhatók nem voltak. A lopott tárgyak 10 esetben megkerültek, míg 8 esetben azokat megtalálni nem sikerült.

— **Havi statisztika.** 1895. november hóban született 179 gyermek, meghalt 129 egyén s így városunk lakosságának száma 50-nel szaporodott.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Földesdy István 20 éves, eszéki születésű, nőtlen szobafestősegéd, f. hó 1-én délután a 3. tized 99. számú koresma udvarán a teke pálya alatt egy zsinagra felakasztotta magát. A koresmáros azonban idejekorán észre vette Földesdy műveletét és a vendégek segítségével az öngyilkosjelölt nyakára esősített zsinagat levágta s azt ekként az életnek vissza adta. Földesdy arra nézve, hogy mi vitte a reá nézve végzetessé válható lépésre, minden fölvilágosítást megtagadott; hihetőleg ittas állapotában követte el tettet. Kutya baja.

— **Rablótámadás** hire futotta be f. hó 5-én este városunkat, beszéltek szerke, hogy egy juhásztól raboltak el farkáját a gonosztevők. A dologból csak annyit igaz, hogy két kupec által hajtott birka-falka összecsapódott Almási Ferencz juhászbojtár farkájával s hogy az kérte a kupeczeket, miszerint a farka széthányása végett hajtsák a birkákat a városra be, annak nem engedelmességet, de sőt jól elverték. A tetteseket a feljelentés folytán a rendőrség elesipte, a mikor azután azok egyike a kísérő rendőrt földre teperte s annak keze közül magát kiszabadítva az éj homájában elmenekült. A bűnvizsgálat a tettesek ellen. kiknek nevét annak érdekét tekintve nem közölhetjük, hatósági közeg elleni erőszak és rablás büntette miatt megindított s ügyük a kir. törvényszékhez áttétetett.

— **Vakmerő tolvaj.** Bujdosó Márk lajos-mizsei lakos, f. évi november hó 29-én bejött városunkba Buttinger Imre lajos-mizsei kereskedővel fűszerárú és trafik czikkkel bevásárlása végett. A vásárolt czikkkel kocsijukat megterhelve, a temető-útczára hajtottak s ott a cognagyárba szesz italok vásárlása céljából betértek; míg ők bent jártak, az idő alatt kocsijukat ismeretlen tettes elhajtotta. A meglöpött atyafiak azonnal a rendőrségre szaladtak bajok orvoslása végett. Panaszuk folytán a rendőrség a szélrózsa minden irányában szétküldözte embereit a vakmerő tolvaj kézrekerítése végett. A tolvajt azután a városi zálogházban sikerült elesipni ép akkor, midőn a kocsin volt két subát zálogba akarta tenni. A jó madarat Hollósi Jánosnak hívják 41 éves r. kath. vallású kecskeméti lakos napszámos, a rendőrkapitány előtt tettét töredelmesen beismerte; a lovakat azért hajtotta el mint mondja, hogy a kocsin levő két subát ellophassa, a mi neki bizonyára sikerült volna is, ha a rendőrség gyorsan nem intézkedik. A lovakat a Fehérlő szálloda udvarára hajtotta be, hol a kocsi a rajta levő árucikkkel együtt szintén megtaláltattott. A tolvajnál elfogatásakor a két subán kívül 8—10 drb szivar, vagy 14 pakli dohány is találtattott, melyeket szintén a kocsirol emelt el. A jó madár ügye a bíróságnak, az eltulajdonítani szándékolt tárgyak pedig a vidéki atyafiaknak adatták át, kik azután megkönnyebbülve nagy hálalगतások közt távoztak a rendőrségről.

— **Köszönet nyilvánítás.** A mult hó 23-án tartott hangversenyyel egybekötött jogász estély alkalmával a hazafias czélra felülizettek: Dr. Szeless József úr 5 frt. Papp György úr 2 frt 50 kr. Koricsánszky János úr 2 frt 50 kr. Dr. Kovács Pál úr 1 frt 40 kr. Regdon Géza. Szegedi György. Adler Imre, Reviczky Rudolf, N. N., N. N., urak 1 frt 20, 1 frt 20 kr. N. N., úr 1 frt 70 kr. Vajda Viktor úr 1 frt. Berger Károly úr 1 frt. Dr. Mészáros Ferencz úr 70 kr. N. N., úr 70 kr. Mészáros János úr 50 kr. N. N., N. N., N. N., N. N., urak 20—20 kr. N. N. úr 40 kr. N. N. úr 10 kr. Összesen 25 frt 70 kr. Fogadják a nemesszívű adakozók a jogakadémiai olvasókör nevében hálás köszönetünket. Kecskemét 1895. december hó 1. Haris Andor elnök. Bánhid György pénztárnok.

— **„Háztartás”,** a magyar hölgyek eme kitünően szerkesztett szaklapjának 34-ik száma ismét gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A lap szerkesztője Kürthy Emilné ismét derék munkát végzett s a hölgyek, akik a lapot jártatják, igazán örülhetnek,

hogy a lap ily kitünő kezekben van. A gazdag tartalomról kiemeljük a következőket: Társadalmi műveltség, irta Kozmutza Nelli. A „Divat” szakavatott ismerettel esztelni a divat változásait. A „Kézimunka”-ban a horgolt betétekről, a „Háziipar”-ban a fa-faragásról, mint házi művészetről, a „Kerézet” rovatban a kertészeti teendőkről és a karácsonyi rózsáról hoz hasznos és alapos tudnivalókat. Az étlapok tíz napra való menüt tartalmaznak, a megfelelő kitünő leírásokkal. A lap ezenkívül számos csinos illusztráció díszíti. A lap előfizetési ára: egyévszre 6 frt, félévsre 3 frt, negyedévsre 1 frt 50 kr. mely a kiadóhivatalhoz Budapest, József-útcza 45. küldendő.

— **Házassági statisztika.** A kecskeméti m. kir. anyakönyvi hivatalban nov. 30-tól, decz. 6-ig beazárolt házasságot kötöttek: 1. Dobos Pál rk. és Dekány Rozália Vilma rk. 2. Szalai István rk. és Zombory Juszina ev. ref. 3. Olvódi József rk. és Kökény Mária rk. 4. Krizsán József rk. és Végli Juliánna rk. 5. Szabó István János ev. ref. és Kürti Judith ev. ref. Kibírdettettek: 1. Bíró Károly ev. ref. és Kovács Juliánna ev. ref. 2. Dr. Kecskeméti Lajos izr. és Nyiri Berta Mária ág. ev. 3. Berényi György ev. ref. és Csontos Sínkár Juliánna rk. 4. Dr. Bárány József izr. és Vitz Irma. izr. 5. Laczi Zsigmond ev. ref. és Marton Juliánna ev. ref. Vidékről és pedig: 1. Karczagról: Tóth Sándor ev. ref. karczagi és Vajó Eszter ev. ref. karczagi. 2. Csongrádról: Csuppaj Ferencz rk. kecskeméti és Draskovits Erzsébet rk. csongrádi. 3. Karczagról: ifj. Halász Károly ev. ref. és Ballagi Mária ev. ref. karczagi lakosok. Bejelentett 40 születés és 34 halálozás.

Piaczi árjegyzék.

1895. december 6-án.

Tiszta búza métermázsánként	6 20 krtól	6 40 krtól
Kétszer	5 90	6 —
Rózs	5 70	5 80
Árpa	5 —	5 20
Zab	5 80	6 —
Tengeri kecskeméti	4 30	4 50
hánát új	4 15	4 25
esőves	2 90	3 20
Köles	5 —	5 50
Krumpl	1 30	1 50
Széna	2 —	2 20
Szalma	1 —	1 10
Szalonna kilója	— 68	— 76

Felelős szerkesztő: IFJ. TÓTH ISTVÁN.

Kiadótulajdonos: TÓTH LASZLÓ.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krtól méterként — japáni, kínai stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 kr. méterként sima, csikos, kockázott, mintázottakat damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal stb. postabér és vámenntesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: **Henneberg G.** (os. és kir. udvarjelölt) **selyemgyára Zürichben.** Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Művelt családok

karácsonyi és újévi ajándékot

első sorban a könyvkereskedésben veszik!

A GALLIA-féle könyvkereskedés METZGER BÉLA KECSKEMÉTEN

ajánlja jól felszerelt üzletét ez alkalommal is a n. é. közönség figyelmébe, mint oly forrást, melyből minden előfordulható igény kielégíthető

A nemzeti irodalom összes jelentékeny termékei diszesebb-nél diszesebb ragyogó ajándék-kötésekben, A nagyobb szabású és drágább műveket készséggel szállítjuk kisebb havi részletfizetések ellen is.

Ifjusági iratok gazdag tárháza,

mindkét nembeli serdültebb, középkorú és legkisebb gyermekek számára. Ez utóbbiaknak ragyogó képes könyvek, tanulságos és szívemesítő tartalommal 10 krtól 5 frtig.

Gyönyörű imakönyvek

minden felekezet részére, remekművű kötetekben, minden árban.

Papirraktárunkból ajánlunk remek kiállítású, legdivatosabb Levélpapir- és boríték-dobozokat

(A legimpozánsabb és aránylag legolcsóbb ajándéktárgy)

és számos más e szakmába vágó disztárgy, iróasztal felszerelés stb.

Gyönyörű karácsonyfadisek

a milyenek helyben máshol egyáltalában nem kaphatók.

Áttekintés és választásvégetti küldeményeket kívánatra készséggel házhoz is küldünk. Teljes tisztelettel

GALLIA-féle könyvkereskedés.

(Metzger Béla.)

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron van elzárva).

Eddig fő ümulhatatlan!
Maager Vilmos-féle valódi, tisztított májolakj

törvényesen védett csomagolásban
Maager Vilmostól Bécsben

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségével fogva gyermekeknek is különösen ajánlatos és rendeltetik mindama esetekben, melyekben az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III. 3. ker. Heumarkt 3., valamint az osztr.-magyar monarchia legjobb gyógyszerárában.

Kecskeméten: Katona Zsigmond, Bódogh Ferencz, Farkas Ignác gyógyszerész uraknál, Nyirády László és Pataky György urak kereskedésében.

Forrástár és felárutítás az osztrák-magyar monarchia részére:
Maager Vilmos. Bécs.
III/3. Heumarkt 3. 106 24-7
Utánzásokat a törvény üldözi.

József főherczeg ő csász. és kir. fensége udvari szállítója.
Fülöp szász Coburg-Gothai herczeg ő kir. fensége szállítója.
Sürgönczim: **Gottschlig Budapest.** Telefon 57-86.

GOTTSCHLIG tea-, rum- és cognac-
nagykereskedő 115 10-6
AGOSTON BUDAPEST

Központi iroda: IV., Váci-útcza 4. szám.
RAKTÁRAK:
IV., Váci-útcza 6. sz. „a Mandarinhoz” VI., Andrásy-út 23. „Hong-Cong városához”
a Városház-tér mellett. a kir. opera átellenében.
IV., Egyetem-tér, Egyetem-útcza sarkán, a „Japán nőhöz”
KIVITELI PINCZÉK:
X., Kőbánya, Füzér-útcza 9. szám.

Bizományi raktár Kecskeméten:
STEIN LAJOS úrnál.

Közvetlen behozatalú valódi kínai és orosz karaván-teák, Jamaica-, Brazíliai és Cuba-rumok, francia cognacok, likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására adni, hogy 18 év óta helyben a róm. kath. egyház négyszög épületében fennállott **fűszer-, csemege-, gyarmatárú-, festék-, só- és liszt-üzletemet Thomka-féle házban levő sarokhelyiségbe** (melyben a postahivatal legutóbb volt) **áthelyeztem,** s a mai kor igényeinek megfelelően egészen újonnan felszerelve friss árúkkal dúsan rendeztem be.

Amidőn a t. cz. közönségnek eddigi becses bizalmáért és támogatásért hálás köszönetemet nyilvánítom, melyet továbbra is megnyerni és megtartani töreksem, ajánlom magamat jövőben is a t. cz. közönség szives jóindulatába és pártfogásába.

Kiváló tisztelettel
WITZ GUSZTÁV.

166 3-1

Az itt látható gyári védjegyről azonnal felismerhető

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK
kizárólag a
The Singer Manufacturing Co. részv.-társaság
(ezelőtt NEIDLINGER G.)
cégnél (n.-kőrösi-útcza 157.) kaphatók

s Kecskeméten csakis **Téby Lajos** fenti cég üzletvezetőjénél rendelhető meg, részletfizetésre is.

Egyszersmind értesítjük a t. cz. közönséget, hogy „Eredeti Singer varrógépek” csak az itt látható védjeggyel ellátva hozhatnak forgalomba s hogy „Eredeti Singer varrógépek” csak az ország minden nagyobb városában létező fióközleteinkben kapható, mert ismét eladóknak varrógépet el nem adunk!

157 3-2

Telefonszám: 16. Telefonszám: 16.

Nagy tűzifa-raktár.

Kitűnő száraz **TÖLGY-, BÜKK- és AKÁCZFA,** egész méterölemben jól kirakva, úgyszintén egész vagon-akomány a **legolcsóbb árban** nálam kapható.

Kívánatra házhoz is szállítom.
Továbbá ajánlom elismert, **legjobb minőségben,** rendes súly és mértékben házhoz szállítva:

porosz szalon kőszénemet darabban és kockákban;
légszesz-kokszt és vágott száraz akáczfát a legolcsóbb árban.

Rosenbaum Antal,
tüzelő anyag és építési cikkek kereskedése, nagyhalasi-útcza 14. szám, saját házában.

Megrendelések telefon útján is eszközölhetők.
A jó száraz tölgyfának méteröle csak 12 és fél forint.

163 6-1

HAPCZI

Nátha elleni szer. **Nátha elleni szer.**

ITTNYILIK
Ára 35 kr.
KAPHATÓ KECSKEMÉTEN:
FARKAS IGNÁCZ és IFJ. KATONA ZSIGMOND gyógyszerész uraknál, továbbá minden gyógyszerárban és gyógyfűkereskedésben. 158 3-2

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, búzös lehelet, felfútság, savanyu, felbőffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtűjénél, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hamorrhoidáknál.

Emített bajoknál a **Máriaczelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a rit száj meg száraz bizonyítványt tanúsít. Egy kis üveg ára használati utastással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrástár: **Török József** gyógyszerára Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a keszítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók

Kecskeméten: Katona Zsigmond, Molnár Pál, Farkas Ignác és Bódogh Ferencz urak gyógyszerárában.
Abonyban: Lukács Gy. úr gyógyszerárában.
Cegléden: Bohus és Zalai E. urak
Kunhegyesen: Wirzfeld Móricz úr
Nagy-Kőrösn: Müller István úr
Szőnokon: Boar Gy. és Horánszky I. urak
148 35-3

441. 1895. Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbíró 1895. évi 6088. számú végzése következtében Darányi Ferencz ügyvéd által képviselt Hoitsy Pál javára, **B. Gyenes Mihály és Mité János** ellen 500 frt s jár. erejéig fogantatott biztosítási végrehajtás után lefoglalt és 1925 frtra becsült lábas jószágok, gazdasági szerek és különféle gabnavetésekkel álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kecskeméti kir. járásbíró 11540. 1895. számú végzése folytán 500 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi április hó 15-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 50 frt 95 krban bírólag már megállapított költségek erejéig Pusztaszent-Lőrinczen alpersek lakásán leendő eszközökre **1895. évi december hó 18-ik napjának** délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzzel, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Kecskeméten, 1895. évi november hó 29-ik napján.
Fritz Mór kir. bírósági végrehajtó.

161 1-1

Ház eladás.

Néhai Gótsch Józsefné örökösei tulajdonát képező **7. tized csongorádi-nagy-útcza 96. sz. a. ház,** — mely áll 11 szoba, 3 konyha, 2 pincze, 1 istálló és egyéb mellék helyiségekből — szabadkézből eladó.

Értekezni lehet 7. tized 96. számú háznál, özv. ifj. Gyenes Sándorné és Szabó László örökösekkel. 162

Minden köhögést,

úgyszintén minden hurutos betegséget a légzőcsőnek és tüdőnek, nehézlégzést, szűkmellűséget, asthmát, elnyálkásodást, számarhurutot és görcsös köhögést, forrást, kaparó érzést a torokban, kezdődő tüdő hajt gyorsan és alaposan gyógyít az évek hosszú sorkán át a legkiválóbbnak ismert és a legelősebb orvosok által javasolt **szent-györgy thea** csomagja 50 kr. és a hozzátartozó **szent-györgy hurut-por** egy dobozzal 50 kr. orvosi utastással együtt. Két csomagnál kevesebb nem küldetik.

Siker már pár nap múlva észlelhető.
Postai küldeménynél az árcsomagolás és postai szállítási 20 kr. számítatik. Minden megrendelés egyenesen a **szent-györgy gyógyszertárba** (Bécs, V. 2 Winmergasse 31.) intézendő. 147 26-3

Kecskemét, 1895. decz. 8.

Hála Isten, hogy minden nagyobb veszedelem nélkül, a nélkül, hogy népünk józan politikai hírnevét legkisebb csorba esett volna, megtörtént a nagy dobbal és czintányérral előlre hirdetett néppárti hűhő.

A parochiát kortestanyává alacsonyítva, csuhás kortesek már napok óta izgatták a népet, izgatták a kormány ellen, mely üdvözítő vallásuktól akarja megfosztani, izgatták a fenálló rend és szentesített törvények ellen, melyek alkotmányos jogokat biztosítanak a haza minden fiának. Vallási presszióval igyekeztek táborukat növelni s még is mi volt az eredménye? A becsődített lajos mizsei és kerekegyházi stb. hiveken kívül bizony vajmi kevesen vettek részt azok közül, a kik szárazvali joggal bírnak, a kik befolyással bírnak a népre. A 3000 főből álló tömeg a vidékről becsődített kíváncsiak, egy pár félrevezetett polgár és a népgyűlések alkalmával szereplő gyermekek és anyókákból alakult. A józan intelligens elemek, a kik látták, hogy itt Istennek megcsúfolásával szeretlenséget s a vallási fanatizmus czége alatt osztályharcot prédikálnak, egyáltalán nem csatlakoztak a hűhőhöz.

Zichy gróf már november 30-án érkezett meg táborkarával, mely papok és franciskánus barátokból állt. Megérkezett páter Vajay is antiszemita-skodni, hogy képviselőtársait félrevezesse, egyik zsidó polgártársunkhoz szállt.

Deczember 1-én, mitután hosszú kocsisorban megérkeztek a szomszéd községek fanatizált lakói, kivonultak a kistemplom-térre, hogy a néppárti (?) megkezdjék aknamunkájukat.

A gyűlés lefolyását a következőkben ismertetjük. Az első szónok Zichy Nándor úr a következőképen szólott:

Üdvözlöm és megnyitom ezt a keresztény népgyűlést, a néppárt gyűlését s hát adok istennek hogy megengedte, hogy e napon még birom hangomat, hogy elmondhatom azt, mi lelkemen van, amiről azt hiszem, hogy jó és helyes, hogy itt elmondhassam, hogy velem egy meggyőződésben és egy törekvésben egyesüljön az a jó nép, amely még istenben hisz, a mely keresztény, a mely még szereti hazáját a melynek egyesülésével hitünket megtarthatjuk a hazánk (éljen) és hazánkat a magyar népek, annak földjét a magyar földművesnek (éljen) ezen föld birtokát a magyar keresztény családnak (éljen) hogy Istenadta szent hazánk földjén erősen megvetvén lábat, gyarapodhassék földi javakban, mert ettől függ hazánknak és nemzetiségünknek üdvössége, majd tovább így folytatja: Nincsen ma ideje, hogy közjogi kérdésekről vitatkozzunk, mikor arról van szó, hogy megéljünk és arról van szó, hogy hitünket megőrizzük. (Éljenzés.)

Az alkotmányos jog elmagyarázása után folytatja hogy; megtámadatik és megromtatik az alkotmányunk alapja (úgy van, éljen) igen is, a ki alkotmányos jogai gyakorlásában a hon polgárait gátolja és korlátozza, aki csalfa után annak szavazati jogát elveszi, választását megsemmisíti, (úgy van) aki a törvényt nem őrzi kötelességszerűleg törvény és alkotmány adta közigazgatás által kézbe adott hatalmával, az nem szolgálja a hazát, (úgy van) nem védi az alkotmányt (lelkes éljenzés) az annak megromtója és megsemmisítője (úgy van) és aki most mondja meg igazán, ahogy érez és gondolkodik a választó polgároknak, hanem tekervényes utakon őket félrevezetni igyekszik. (úgy van) (Hát annak milyen czimet adjunk, aki tudva ferdit és lázít? Szedő.)

De hát mi nem pillanatnyi sikerekért küzdünk itt veletek, nekünk kötelességünk felébredszteni a szunnyadó lelkiismereteket (éljen) azért kiáltok hozzátok, ébredjünk, fogjunk kezét (közbeszólás: már régen kellett volna) törekedjünk annak megvalósítására, a mit általánosságban körvonalazni alkalmam volt.

És miért kell épen ma és most nemcsak szűk körben, nemcsak a megyében, de széles ez országban is kilépni a küzdőterre? Azért, mert a nép alkotmányos jogai nem úgy gyakoroltatnak, a hogy kellett volna,

(úgy van) mert a választók vagy nem tudták, vagy nem akarták tudni, hogy mit eslekeszenek (igaz, úgy van) elküldötték képviselőiket s nem törődtek vele, hogy mit csinálnak azok, mert ígértek ilyen — meg olyant — s szépen szólottak így meg amúgy és 20 esztendő óta nem műveltek semmit abból, mit megígértek. És mi lett belőle? Tudta azt a nép, hogy apáinknak azt a házasságjogát akarják megváltoztatni, a melyet nem az állam, hanem Isten kinyilatkoztatott törvénye alapján az egyház adott az emberiségnek? (Éljenzés) Hát az a képviselőnek a feladata: törvényt szabni, hogy legyen viszonyom feleségemhez gyermekeimhez, családomhoz (éljen) szentesi dolgaiban? Tehát arra küldöttük oda, hogy törvényt szabjanak, hogy a megkeresztelt gyermekek, mely még határozni se képes, a keresztények köréből kiszavazzák? (Éljenzés) Hát isten az ilyeneket nem fogja rajtunk megbüntetni? (De igen meg) Hát ebben a hazában boldog jövőt remélhetünk mi, ha elfeledkezünk Isten törvényeiről, ha akad valaki, ki hitét megtagadni kész, azt egy választási ebédért eladja? Nem. Ezt a magyar nép ha tudja nem akarhatja, de akarja (helyeslés) — a revisitot. Ez a revisió, a mely nem egyeztethető meg a mi hitünkkel, a mely nem czélszerű, azt törvényhozás útján, törvényes eszközökkel oly képviselőnek megváltoztatása alapján, kik ezt a programot vallják, a néppártnak képviselői útján (hosszas éljenzés), a néppárt (éljen) a néppárt képviselői, törvényhozói működése után akarjuk megváltoztatni. (igen is) Én felajánlom közreműködésemet ezen hazafias (éljen, segítse Isten) és vallásos törekvésnek az elérésében, de én felkérek titeket, hogy kezet fogjatok (úgy van) és én végezetül nem tehetek jobbat és czélszerűbbet és nem róhatom le jobban kötelességemet az ügy iránt és nem teljesíthetem szívem sugallatát, mint mikor azt mondom: magyar családom, ne hagyj a családból kiirtatni a jámborságot, az isteni félelmet és Isten tisztelgetet.

Elmondottam nagyban és egészben s kérem Istent, hogy engedje meg, hogy legyen alkalmam máskor még részletesebben is elmondani azt (éljen, segítse Isten) a mit elmondani kötelességemnek tartok, aminek elmondására szívem indít; és ugyan barátim, nem szóltam én itt csak a katolikuskhoz. (Éljenzés) Én minden keresztényhez szóltam, mert mi mindnyájan a keresztiség és megváltás alapján állunk (úgy van) és mi mindnyájan keresztény magyar polgárai vagyunk az imádott hazának. (Éljenzés, éljen Zichy!)

Ekkor Molnár János komáromi plébános lépett a podiumra s így szólott:

Tisztelt polgártársak!
Kedves barátaim!

Miként önök talán igen jól tudják, az én csekély személyiségem országos néppárt eszméjével nőtt össze és mint ilyen itt is, ott is, amott is mindenfelé igen gyakran megfordulok. Még két néppárti gyűlést kivéve mindegyiken ott voltam és majdnem mindenütt láttam, hogy ki van rendelve egy egész csoport 10—20—30 csend- és rendőr, mintha a néppártiak gonosztevők volnának. És ime ide jöttem és azt látom, hogy semmit se látok ama szuronyos rendőrökből. Itt úgy bálnak a polgárral mint egy szabad hazában és épen azért kötelességemet teljesítem akkor, mikor a tek. főkapitány úrnak itt ünnepélyesen köszönetet szavazok. (Éljenzés)

Megengedte az isten, hogy a magyar nemzet ezer esztendeig itt lakjon. Megengedte azt, hogy elmondhassuk ezer év után hogy ez a föld még mindig Magyarország! (Éljenzés!!!) Méltán örülhetnénk tehát ennek a nagy ünnepnek, ha annak fényét be nem árnyékolná néhány borús felhő! Melyik az? Ha betekintünk a magyar nemzet történetébe, ott látjuk a nemzetnek harcát a pogányokkal, tatárokkal, törökökkel stb. Itt röviden érinti a magyar nemzet küzdelmes, és veszélyes harczeit ezer éven át. Ezen harcok hosszú láncolatán át egyetlen egy küzdelem sem volt még olyan veszélyes, mint a mostani, ez vallását támadja meg az igaz hívő polgárnak. Itt is, amott is a vallástalanság és istentagadással találkozunk. Ez volna az egyik felhő. De van még egy másik is.

Nagy kiállítással fogjuk megnyitni ünnepélyességünket. Ott bemutatjuk, ha önök feljönnek — a magyar szellem vívmányait, sok mást. Igen sokat látunk mi ott, egyet fájdalom nem láthatunk: a keresztény házasságot, mert azt kitörölték kérlelhetetlenül (Egy öblös hang: Ne izgasson a törvény ellen!)

A házasságot az Isten rendelte egy férfi és egy nő között. A házasságot az üdvözítő Jézus krisztus szentségge emelte, hogy a kereszténynek házassága szent és felbonthatatlan. Törvénykönyvünk évszázadokon át védte stb. stb. De uraim ma már másként van.

Lássuk csak ezt az új rendet. E szerint ha valaki házassodik és azt akarja, hogy az állam is törvényesnek tekintse, akkor el kell menni az ő jegyesével a polgármesterhez, vagy más egyéb rangú anyakönyvvezetőhöz stb. El kell menni másodsor is, ha azt akarja, hogy csakugyan megkösse a házasságot. Csak fizessetek, nem törődnek aztán veletek akár mentek a paphoz, akár nem. (le a szónokkal, izgató!)

Itt előadja, hogy ismeri a büntető törvénykönyvet hazánknak. Törvényes eszközökkel harczolunk mi. Mezarjarkuk változtatni a mi rossz. Ünnepélyesen, bátran bírálat alá vettem a törvényt. Azt mondom, hogy az új rend rossz, vallást sértő, felesleges. (Abuzog!) Kérem! Lássak kérem uraim. Mielőtt ez a törvény napvilágot látott volna azt hangoztatták és össze vissza írkálták a szabadelvűek, hogy a nép bomlik a polgári házassággért. (Le a polgári házassággal!) Lássak t. uraim (le a szónokkal), már csak ezért is rossz a törvény, mert az hazugságból sarjadt. Mikor meg volt hozva, azt mondták, hogy jó, (nem jó a kéremalásan — egy polgár — le vele uram! Nem kell nekünk, mondják többen.) Most én beszélek és nem maguk.

Jó a törvény, jó-jó csak az ördögök rosszak, hogy már régen el nem vitték. Ebből a hangtenorból, minden szavával izgatva, a törvényt elferdítve s rágalmazva folytatja beszédjét.

Édes p. társaim a házasság nem sapka cserélés. Elmegy a férj az anyakönyvvezetőhöz, valami kis okot mond, (persze meguntta feleségét) és elválasztják. Se papot, se asszonyt nem kérdeznek. Azután mehet a nő hájzra, a gyerekek meg eselőre. Sirhat az asszony, meg a sok gyerek. A férfi meg vehet, második, harmadik stb. asszonyt. (Oh szent tudatlanság? Oh megszentelt rossz akarat! Szedő?)

Azzal kezesgették — mondja tovább — hogy ingyen lesz. Ki kell váltani a kereszt levelet, más 5—6 okmányt, a mit nem adnak ingyen. (A jó lelku papoktól függ, hogy ingyen adják? Szedő?)

Ott előbb azt kiáltotta valaki, hogy ne izgassak! Hát nem kellene a papok, lelketlen izgatók vagyunk mi! Ne feleljenek önök, majd felelek én!

Akkor volnánk mi lelketlen izgatók, ha azt mondanánk, hogy verjétek agyon az anyakönyvvezetőket, égesse őket meg a városházát stb. (Hát ez nem lázítás negatív? Szedő.)

Mi csak azt mondjuk meg a népnek, hogy mi a joga és mi a kötelessége. Megmondjuk a polgárnak, hogy ő is ember. Ébredjenek tudatára annak, hogy a szabad elvűeknek csak addig kellene, míg szükség van rájuk. (Ugy van!)

T. uraim maradjon örökre ez az új rend? (Levele!)

T. uraim! azt mondják, hogy jó a néppárt! (Éljenzés!!!)

Félek, hogy Kecskeméten azt mondják, hogy jó volna ám, de mi 48-asok vagyunk Ne legyünk 48-asok, hanem a vallásért fogjunk kezét a 67-esekkel.*

Beszédjét így végzi:
Eddig rá nem hederítettek a néppártra és ime, mint a rügyek nyílnak. Itt is, ott is, amott is virágzik a néppárt virága. A kik bennünket üldöztek, azt tapasztalják most, hogy a kis nyúl a nagy kutyát kifárasztja.

Ugy tesznek vele, mint az árral, gátat, töltéseket emelnek ellene. Kirendelik a csendőröket, katonákat és az ártól védik a töltést, de hiába áttör a gáton és elárasztja az egész környéket. Így van a néppárt is. Ilyen ellenállhatlan erő a néppárt is.

Molnár után az antiszemizmusa miatt catedrájától megfosztott exprofeszor Tomor Ferencz dühöngött.

„Az eddig bevett vallásfelekezetek közé — így mond — az Isten tagadók vallásfelekezete is be van véve. Még azon találjuk észrevenni magunkat, hogy a pogányságra, és a baromiságra vezetnek bennünket drága szabadelvű atyáink. Oda akarnak vezetni, ahol nincs vallás, nincs Isten.*

Tovább agítal a zsidó vallás ellen, azon vallás ellen, melynek követői — mint mondja: „Mekötözik, megpökdösik, fölfeszítik Jézus krisztust. Fölfeszítik ama két lator mellé, a kikkel egyenlő bűnösnek tartják és ezt kik követték el — mondja — amaz istentagadó zsidók.*

Mikor már jól kiűhögte magát átviszi beszédét a keresztény iskolákra.

„A kié az iskola — mondja — azé a jövő! Most már az iskolákat államivá tesszik, elvallástalanítják a tanulókat, mert oda kath. tanár be sem igen juthat. A tudósok már azt is pengetik, hogy a tudománynak semmi köze a valláshoz, a tudomány pedig olyan vallás nélkül, mint az étel so nélkül.

Végül életeti a néppártot.
Most egy véres szájú demagóg Bakonyi fővárosi prókator vette át a szót, a ki tücsköt, bogarat összehordva izgatott s

a valótlanágok egész halmazát föltámlalva élette a néppártot.

Azt mondják, — így szól — hogy a nagy vagyon a papoké, nem igaz! Azt csak haszonbérbe adják oda nekik. Az a vagyon a miénk és a mi a miénk, az nem a másé! Ezt elvenni nem engedjük soha, de ha az állam elvonná, oda adná nagybirtokosoknak és megint csak mi fizetnénk a papokat.

Ha az iskolákat elvonná az állam, ki fizetné akkor a tanítókat? Tisza Kálmán? Hazugságból élnek, akik ezeket akarják. Hazudtak mikor a polgári házasságot meghozták. Azt mondták, hogy ingyen lesz, csak 200,000 frtot szavaztak meg hozzá és ime 6 milliót költöttek rá. Ki fizeti ezt? Tisza Kálmán?!

Hazugság, hogy alkotmányos ország, hogy alkotmányos kormányzás.

Van-e itt szabad választás? Nincs! Van-e itt alkotmányosság? Nincs! Meg vannak hamisítva a választói névjegyzékek, megvannak vesztegetve a polgárok, megvan hamisítva az országgyűlés, megvan hamisítva a felső ház!

Ez a képviselőház nagyon beteg, de nem testileg, hanem lelkileg. Ez nem képes jó dögokra!

(Itt Vámos Béla főkapitány figyelmezteti a szónokot, hogy ne izgasson az országgház ellen.)

Vagy vissza kell térni istenhez, vagy el kell vesznünk. Előbb kimutattam azt, hogy meg van támadva alkotmányunk. Most meg azt mondom, hogy meg van támadva a vallásunk is.

Kezet kell fognunk, hogy ezt a veszedelmet elháríthassuk. Fogjanak önök kezét velünk a néppárttal. Én mondom mi szeretjük a népet, az pedig minket. (nem hiszük!) Éljen a nép!!

Ekkor az igazi hecezkáplánok hű mintaképe Kármán Károly az ő farizeus modorában állt elő s a vallás megszenteltlenítéséről beszélve. (Hisz a papok csufolják meg legjobban krisztust, mikor a porban huroczolják meg a szent keresztet s kortes tanítvány alacsonyítják le a templomot! Szedő) ezzel végzi szavait:

Legyen tehát utolsó szavunk, hogy emeljük fel sziveinket, magyar szívünket mely az Istent és a hazát szereti, és örök hűséget mondjunk arra nézve, hogy a hazát, a néppártot soha el nem hagyjuk, el nem áruljuk, mert a néppárt zászlója Isten zászlója . . .

Itt felolvasták Kaas Ivor lutheránus jezsuita táviratát, mely így szól: „Zichy Nándor grófnak: két gyermekem hirtelen betegsége miatt néppárti gyűlésre nem utazhattam. Isten áldása kísérje excellenciádat (Éljenzés) hogy megtartsa a hazát a néppártnak és a népet Krisztus urunknak.* (Éljenzés!)

Végül Zichy Nándor gróf a következő szavakkal bezárja a népgyűlést: Mondjuk ki egy szándékban, hogy megállítjuk azt az irányt, a mely anyagi és lelki jobblétünket fenyegeti: A mi fenyegeti a nép anyagi létét, és a mi vallásunkkal a kereszténységgel a mi nézetünk szerint meg nem egyeztethető, a mi a hitbeli buzgalmunkat és a mi üdvösségünket veszélyezteti. Azt visszacsináljuk. Abban egyesülve úgy hiszem kedves barátaim és véreim abban az erős hitben, hogy ezt meg erősíteniünk sikerül és ezzel a felkiáltással hogy éljen királyunk (Éljenzés!!!) szeretett hazánk (Éljenzés!!!) és mindkettőnek hűséges szolgálatában a néppárt: bezárom a gyűlést!

Minden bővebb kommentár nélkül adjuk a beszédeket. Nem mintha annak minden mondatát meg nem czáfolhatnánk, hanem azért, mert abból minden józan gondolkodású ember kiolvashatja a valótlan állítások egész tömkelegét. Láthatja mindenki, hogy mily ferditések és a szentesített törvények elleni izgatás, vak vallási gyűlölség és antiszemizmussal valló fegyverekkel akarják polgártársaink békés viszonyait, a felekezetek közötti békét és városunk szabadelvű haladását megromtani. Elfordulnak velük s csak azon sajnálkozunk, hogy különben szabadelvűnek hirdetett plébánosunk is a népbolondítók szekerét tolja, mely bizonyára a sár és piszkolódás posványában akad el.

Színház.

Macbeth szombati előadását annyi mindenféle malorózus incidens zavarta meg, hogy a legjobb akarat mellett is alig lehetet különválasztani: a kedvezőtlen benyomásból, melyben a közönség az előadás után szétozlott, mennyi irandó a külső balestek, mennyi a művészi hiányosságok rovására. A hol komikus, hol kinos pillanatokban, melyeket a két utolsó felvonásban az előfüggöny önféjú makaeszkódása okozott, arra emlékeztetett egy, a műtörténelemben

jártas kitűnő barátom, (akkor, a mikor Macbeth csatába induló landsknechtjei éppen székeket és asztalokat hordtak a színpadról), hogy hisz ez csak shakespearei korszerűség, az ő korában az elrendezés még sokkal kedélyesebben ment. De azért azt hiszem, hiba lett volna a Shakespeare korban is, ha a mutató-tábla zsinóriga eresztésében közbe elszakad, s a tábla csőrümpölve hull a pódium alá. Maga az előadás különben meg se közelítette sem Leart, sem Sylockot. Pedig nem mondhatni, a darab nem ment készületlenül. Látszik, sok fáradságot fordítottak rá, s nem kiméltek tőle semmit, se kiállítás, se betanulás se rendezés dolgában. De azért az élet eleven-sége hiányzott az egészéből, s az a bizonyos shakespearei hangulat, mely a tragikum misztikumával borzongatja meg a lelket, nem tudott a nézőben fölbredni. Nem még a III. felv. nagy örvénygő jelenetében sem, pedig Rakodczay úgy látszik erre az egy jelenetre tartogatta összes erejét. Ez a nagy jelenet inkább pathologiai szempontból volt érdekes, mintsem művészből. E pathologiai hatást megtudtuk volna bocsátani egy Macbethnek, a ki már előbb fölbresztette érdeklődésünket s megszerezte rokonszenvedésünket; de ez a Macbeth ép oly kevéssé volt Macbeth, mint a mily kevéssé volt szellem (természetesen) a Banquo szelleme. Ez a Macbeth elejétől végig Rakodczay volt, a ki belépése első pillanatától fogva unottan gondolt arra, mennyi mindent kell neki végig szenvednie, míg a nagy jelenetig eljuthat. Mikor pedig már ezen túl volt, kifáradt és kimerült s igyekezett mielőbb végére jutni a históriának. Belépése első pillanatával már el volt hibázva a dolog. A vészbanyákkal még nem is beszélt, teje a kivívott diadaltól lehet mámoros, dícsőség és jutalom reményében büszkének és erősnek kéne lennie, s belép a színpadra szinte megalázkodva, hamleti töprengéssel. Hangja is sokszor megtagadja a szolgálatot. Nem vehettem ki tisztán az okát, hogy miért, de sokszor érthetetlenül válik: elmorzsolja a szavakat vagy elnyeli őket, vagy csak magának mondja, úgy hogy az első sorokban panaszkodnak, hogy nem értik. Felesége, a lady (Csetényi) igyekszik kitenni magáért. Sokkal fiatalabb és gyakorlatlanabb még, semhogy (még a mi viszonyaink közt is) tökéletes lady lehetne, de rendelkezik azokkal a külső és belső eszközökkel, melyek azzá tehetik. Egy gyönyörű van, hogy nagyon szeret deklamálni: csodaszépen deklamál, de a deklamálás ritkán jön a szívből, fényes és hideg. Egyszer egyszer a nyelve is megbicsaklik, s épen a paroxizmus pillanataiban, amikor a szenvedély kitérésének minden gátát el kellene sűpörnie újtájból. Ladyje azonban még mindig egyenletesebb és egyöntetűbb alakítás a Macbethénél. Persze kevéssé összetett karakter is, s így könnyebben is ábrázolható. Egy-egy jelenetében, különösen az álomjában, szinte művészi színvonalra emelkedik, vagy legalább is erős, nagy tehetség hatását érezteti. Van neki egy pár apró, modorosságbeli hibája, a miről könnyen leszokhatna. Mint egész, a vészbanyák jelenete volt tán a legsikerültebb a IV. felvonásban. A jelenetben csakugyan volt valami demoni, s az egész részletnek meg volt a maga levegője. Általában a kiállításról csak dicsérettel emlékezhetünk meg. Látszik, hogy sem művészi anyagban, sem külső elrendezésben nem kiméltek tőle semmit. És épen ezért csudálkozunk, hogy a szombatihoz hasonló balesetek fordulhatnak elő, melyek az egész előadást értékben a minimumra szállítják alá. Ime, valóságos nyílt botránynak kellett elkövetkezni, míg a függőnyt egy némileg megfélemléssel fölcserélték. Azután meg nem lehetne azoknak a szurtos napszámosoknak meghagyni, hogy míg a publikum szét nem oszlik teljesen, ne jöjjenek elé a lámpákat elotlogatni? Vagy az udvaron nem lehetne egy méceszt gyújtani, ha már nem is az arra járó publikum kedvéért, de hogy a színészek valahogy a nyakukat ne törjék az egyiptomi sötétségben. Kérem, az ilyen apró figyelmeztetéseket tarjtsák felem a jó barátságot, a mire pedig eléggé rászólgál ez a mi publikumunk, a mely estéről estére bizonyítja, hogy érzi-e van a művészet iránt.

Hétfőn a Karczag Lemondása ment olyan összefogó, pontos, derék előadásban, a minőt már régen láttunk. A darab be volt tanulva és gondosan begyakorolva. Mindenki megállotta helyét, s külön-külön megdicsérhetünk minden egyes szereplőt. Rakodczay Korolánból néha többet csinált, mint a mennyit az iró beletett; olyan pszichologiai momentumokat tudott szerepébe belevinni, melyekből látszott, hogy sokat foglalkozott vele. Nem a sablont játszotta, hanem az individuumot. Igazán jeles volt a pathologiai momentumok visszatérő közlésében, mikor Korolánt agyszélhűdés éri: jobban mérsékelte magát mint Macbethben, azért nagyobb művészi hatást is gyakorolt. Irén egyik legjelesebb alkotása Csetényinek. II. felvonásbeli nagy

jelenetében mostoha fiával (Rajz) egész erejében ragyogtatta fényes tehetségeit: nem deklamált, hanem szívből beszélt, s az érzelmei egész skálája szólalt meg beszédében. Mint hogy maga is átérzte a mit beszél, megfélemlített s elhagyta azokat az apró-cseprő rossz szokásait, melyeket, a mint látszik, csak úgy nevelt magára. Tökéletes volt és tiszta művészi élvezetet nyújtott. Kevésbé sikerült a felv. végjelene, midőn Korolán rájuk nyit a kimagyarázkodás után. Kiszaladt a színpadról s nem volt rá oka pedig, hogy mért szaladjon; ezt megismételte a következő felvonás végén is, s nem volt szép megint. Annál hatásosabb volt azonban a IV. felv. zárjelene. Ez a furcsa melo-dramatikus széna dramaturgiai szempontból a lehető legnagyobb nonsens ugyan, s a hosszadalmas némajáték szinte cirksusi reminiscenciákat ébreszt a nézőben, de meg kell adni, szépen és hatásosan volt megcsinálva. Csetényinek alig lehet szerepe, melyben játszó-képességét jobban érvényesítse. Mímelésében valóságos drámai akció jelentkezett, (ha ugyan szabad e szóval így visszaelnünk) s fokozatos kiéleződése esütést ért, midőn szívzszakasztó zokogással a szélhűdéses férj lábához borult. A többi szereplők közül Rajzot (Géza) kell különösen kiemelni, a ki bár egy kissé pathétikus volt, de szépen és átgondolt... játszott; Gyurmán (Thekla) a ki maga a báj és kedvesség volt; Békést (Boldizsár) a ki gereszerepét sok diszkrezióval s igen talpasesetten alakította, s végül Iványit (titkár) a kiből nagyon sok bohómia és szeretetreméltóság volt. Elféle szerepeiben óvakodni kell, hogy a burleszk határát át ne lépje. A Lemondás a saison egyik legjobb és legélvezetesebb előadása volt; kár, hogy oly kis közönség nézte végig.

A királyné dragonyosának első előadása szerdán nagy és szép közönséggel töltötte meg a színházat. Szíves örömmel közöljük az előadást, hogy ez is a legjobbak egyike volt; szép, összefogó előadás volt, noha a szereplők nem mindenike volt különösen diszponálva. Főldvályt hallottuk már sokkal jobban is énekelni, s Torossy kissé be volt rekedve. Sokat tapasztaltunk a nőnek, ki a galamb-kettőben s a II. felv. románcában is, csak úgy csillogtatta bravúros ének-művészetét. Ferenczy az öreg báró szerepét sok humorral és komikummal alakította; Békés is, Iványi is megállották helyüket szépen. A férfiak, torokzátára jó volna szordinál alkalmazni: kevesebb erőlködés, több éneklés! Nagyon szép volt a Kunosiné és Balla jockey-kettőse, sok báj és ügyesség jelentkezett különösen az asszony tánczában. Meg is kellett ismételnünk.

Felhivas

az iparostanonczok, segédek és munkások készítményeiből rendezendő időleges kiállításban való részvételre nézve.

Hazánk ezredéves fennállása alkalmából rendezendő kiállításnak célja bemutatni Magyarországot szellemi és közgazdasági állapotát.

E cél szem előtt tartva, a kiállítási program felőleli a nemzeti munka minden ágazatát, de első sorban kiváló szerepet juttat a hazai ipar minden tényezőinek.

Mi sem természetesebb ennél fogva, hogy a hazai ipar keretében megfelelő helyet kell elfoglalni az iparostanonczok, segédek és munkások kiállításának, a melyben oly egyének versenye érvényesül, a kiknek ügyessége és izlése, szorgalma és ügybuzgalma zálogát képezi a hazai ipar méltán várható felvirágztatásának! De tanubizonyosságot van hivatva szolgáltatni ez a kiállítás arra nézve is, hogy az ipar e nélkülözhetlen segédmunkásai szakmájuk keretében különösen az utolsó 10 esztendő óta mennyire haladtak?

Az iparostanonczok, segédek és munkások tervezett kiállítása ennél fogva nagy jelentőséggel bír és pedig nemcsak az 1896-ik ezredéves orsz. kiállítás teljessége szempontjából, hanem kiváltképen az illető kiállítók között támasztandó versenynél fogva, a melyet ezen kiállítás előidézni s ez által a magyar munka ezen ágazatának életvalóságáról, szellemi erejéről tájékoztatást nyújtani hivatva van.

Nagy súlyt helyezünk tehát a szóban levő kiállításra és ép azért teljes bizalommal fordulunk mindazokhoz, a kiknek hathatós közreműködése nélkül ezen kiállítást létrehozni teljes lehetetlenség volna, hogy illetékes körökben befolyásukat oly irányban érvényesítsen sziveskedjenek, hogy ezen kiállítás nemcsak mennyiség, de minőség tekintetében is megfelelően ama várakozásnak, a melyet hozzá fűzünk; buzdítsák, támogassák azokat, a kik tehetségüknél fogva a kiállításban részt venni jogosítva vannak.

Ezen tényezők pedig a kerületi és helyi bizottságok, a kereskedelmi és iparkamarák, az ipartestületek és társulatok; továbbá a külföldön hazafiás szellemben működő magyar egyesületek; mert a jelen kiállításban

a külföldön lakó és magyar honos iparostanonczok, segédek és munkások is résztvehetnek készítményeikkel!

Nagy feladat van e kiállítás rendezése körül különösen a kerületi bizottságokra, a melyek nem csak a kiállítási tárgyak elkészítésének ellenőrzése, hanem a feleknek a szükséges tudnivalókkal leendő ellátása, a bejelentési iverkek összegyűjtése és a kiállítási igazgatóságokhoz való juttatása tárgyában is kell intézkedniök.

A kiállításban való részvétellel vonatkozó határozmányok különben a bejelentési iverkekhez csatolt szabályzatban soroltatnak fel részletesen: mindamellett e helyen is szükségesnek tartom kiemelni, hogy

1. minden egyes bejelentő csak szakmájába vágó s általa készítenő tárgyakat jelenthet be a kiállításra;

2. a bejelentési határidő 1896. évi jan. 31-én jár le;

3. a két egyenlő példányban kiállítandó bejelentési iverk azon kerületi vagy helyi bizottságnál nyújtandók be, a melynek területén az illető bejelentő tartózkodik; külföldön lakók bejelentési iverk azonban vagy az ottani magyar egyesület útján, vagy közvetlenül is beküldhetők a kiállítási igazgatóságokhoz;

4. ezen időleges kiállítás 1896. évi július hó 15-én nyílik meg és augusztus hó 15-ik napjáig tart;

5. a kiállításra elfogadott tárgyak 1896. évi július hó 1-ig bérmentve lesznek a kiállítási igazgatóság címére beküldendők; azok díjtalan elhelyezéséről és visszaküldéséről a kiállítási igazgatóság fog intézkedni úgy, hogy e csoportbeli kiállítók még térdíjat sem fognak fizetni; végül

6. a kiállítók arany, ezüst-pénzbeli jutalmakkal, elismerő oklevelekkel, esetleg emlékművekkel fognak kitüntetettnek.

Ezek felsorolása után van szerencsénk ismételtlen tiszteletteljesen felkérni a t. Czimet, hogy az iparostanonczok, segédek és munkások időleges kiállításának rendezésében hazafiás buzgalommal résztvenni és saját hatáskörében mindent elkövetni sziveskedjék, hogy az ezredéves országos kiállításnak ezen csoportozata minél fényesebb sikert tüntessen fel.

Budapesten, 1895. évi november hó 19-én.

Schmidt s. k.

miniszteri tanácsos, kiállítás igazgató

— Köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál a torok és légzési szervek minden zavarainál, melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe. Egger kitűnő hatású mellpszittitait. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerháznál és nevesebb gyógyszerüzletben Fő és szétküldési raktár: Egger A. fia, „Nádor” gyógyszerháza Budapesten, váci-körút 17. szám.

IRODALOM.

— Megkaptuk a „Nagy Lexikon” négy legutolsó (135—138) füzetét, melyeknek elsőjével a IX-ik kötet is bezárul. A szövegbrákkal gazdagon ellátott füzetek mindegyikét számos képmellekkel és egy-egy remek kiviteli színnyomatú kép díszíti, melyek közül kiemeljük a kacsá és kaktusz tartalmának bővebb részletezésébe nem bocsátkozhatunk, noha az ezen füzetekben foglalt szöveg (Johannita reud — Károly) nagyon alkalmasnak mutatkozik arra, hogy kiemeljük azon előnyöket, melyekkel a Nagy Lexikon a hasonló német nyelvű vállalatokkal szemben kínálkozik. Kulturális hasznát és céljait legjobban megvilágítja az a körülmény, hogy a Nagy Lexikon minden erejével, nevezetesen szellemi tekintetével — mit a háromszázhat év immár meghaladott, irodalmunk s tudományunk életünk magasló körébe tartozó, cikkenként megnevezett munkatársainak közösen — arra törekszik, hogy az önálló felvilágosítást terjeszse, s a nemzet érdekeinek és felsőbb szellemi életének öntudatára ébressze.

Hirdetmény.

A „Kecskeméti Leszámitoló- és Pénzváltó-bank Részvénytársaság” igazgatósága az alapszabályok 4. §-a alapján ezennel közhírré teszi, hogy a részvényesek által az alap-tőkére már befizetett 30% on fülül újabb 40% vagyis részvényenként **40 korona** 1896. január 1-től 15-ig, a még fennmaradó 30% vagyis részvényenként **30 korona** pedig **1896. február 15-től márczius 1-jéig** lesz a társaság pénztáránál befizetendő.

Azon részvényesek javára, a kik a tartaléktőkére az alapszabályok 4. §-a értelmében, 1896. január 1-től számított 2 éven át minden egyes részvény után hetenként 2 koronát vagyis összesen 208 koronát tartoznak befizetni, ha ezen összeget legkésőbb 1896. január 15-ig előre befizetik 1896. január 1-től kezdődő hatálylyal **5%-os kamatot** számítunk föl.

Kecskemét, 1895. nov. 26.

A Kecskeméti Leszámitoló- és Pénzváltó-bank Részvénytársaság Igazgatósága.

1—1 167

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Magy. kir. kincsesár s az elrendelt csatlakozás folytán ugyanezen, valamint Noidlinger G. özég és Gröss Adolf végrehajthatóknak **Berta István** végrehajtott szenedvő ellen 102 frt 31 $\frac{1}{2}$ kr. adóhátralek, illetve 90 frt 20 $\frac{1}{2}$ kr., 64 frt 52 kr. és 68 frt és 3 frt 88 kr. tőke s járulékal iránt folyamatban levő végrehajtsági ügyében Berta Istvánnak a kecskeméti 2157. sz. tjkvben A + 2459. hrsz. alatt foglalt és 720 ft-ra becsült háztartók tartozékaival együtt az **1896. évi február hó 12-ik napján** délelőtt 9 órakor, mint egyetlen határidőben e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított s a hivatalos órák alatt tkvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekinthető feltételek mellett, a kiállítás iránt alól is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becsár 10% készpénzben, vagy ov.dékképes értékpapírban a kiküldött kezeikhez bánatpénzül előre letenni.

Kecskeméten, 1895. évi nov. 23., a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Bogoss Endre, kir. törvszéki bíró.

Ujabb árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Kishirtőkösök orsz. földhitelintézete, s az elrendelt csatlakozás folytán Dr. Szarka Mihály ügyvéd végrehajthatóknak **Pintér István** illetékel jogutódja **Lévai Julianna Lévai Jozsefné** végrehajtott szenedvő ellen 3100 frt tőke és tkvi járulékaiból lejárt 170 frt 50 kr. járulékal hátralek s járulékaiból még fennmaradt 152 frt 25 kr s jár., illetve 25 frt tőke s jár. iránt folyamatban levő végrehajtsági ügyében, az lzsáki 2050. sz. tjkvben A1 1—5 sorsz. alatt foglalt s Pintér István nevében állott, jelenleg Lévai Julianna Lévai Jozsefné tulajdonát képező, s kikiáltási árul szolgáló 6200 ft-ra becsült nemesi birtok tartozékaival együtt, — tekintve, hogy az árverés a 4505/895. sz. jelentés szerint vevők hiánya miatt nem sikerült, — a kisbirtokok orsz. földhitelintézetének kérelme folytán, az 1881. évi 60 t.-cz. 176. §-ra hivatkozással, az **1896. évi január hó 9-ik napján** d. e. 9 órakor, mint egyetlen újabb határidőben, e kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a 2473/895 sz. alatt már megállapított s a hivatalos órák alatt e tkvi hatóságnál, valamint lzsák közösgéháznál megtekinthető feltételek mellett a kiállítás iránt alól is eladatni fog.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árul szolgáló becsár 10% készpénzben, vagy ov.dékképes értékpapírban a kiküldött kezeikhez bánatpénzül előre letenni.

Kecskeméten, 1895. évi nov. 26., a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Bogoss Endre, kir. törvszéki bíró.

164 1—1

MITTELBACH-féle
JÓIZŰ, ILLATOZOTT
csuka-
májolaj

(Oleum Jecoris Aselli aromaticum) a legkiválóbb orvosi személyiségek által megvizsgálva, és mivel az emésztést elősegíti, gyermekeknek különösen ajánlva mindazon esetekben, amelyekben az orvos az egész test, de különösen a mell és a tüdő megerősödését kívánatosnak látja; úgyszintén a testnek súlyosbbitására, a vér tisztítására és a tüdő betegsége ellen. — **1 forintos** palaczkokban kapható.

MITTELBACH S. „Salvator” gyógytárában Zágráb.
Budapesten: Molnár és Moser czégnél
Koronaherczeg-útca. 156 7—2